

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกร เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlational Research) มีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราและได้รับการส่งเสริมให้ปลูกยางพาราและผ่านการอบรมเรื่องเทคโนโลยีการปลูกยางพาราจาก สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ปี 2547/2548 ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวนทั้งสิ้น 174 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ทำการปลูกยางพารา มาโดยตลอดนับตั้งแต่สิ้นสุดการอบรมจนถึงวันที่สัมภาษณ์ จำนวนทั้งสิ้น 151 คน

2. เครื่องมือในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended Question) และปลายเปิด (Open-ended Question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคม ของกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกยางพารา

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ทักษะคิดต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพารา เจ้าหน้าที่สภ.

และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับ การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราไปปฏิบัติ

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการนำเทคโนโลยีการปลูกยางพาราไปปฏิบัติ

2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
2. กำหนดกรอบของเนื้อหาและข้อความให้สอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย
3. นำเครื่องมือที่จัดสร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ความคิดเห็น จากนั้นนำเครื่องมือดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ

2.2 รายละเอียดของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลทางสังคมและสภาพเศรษฐกิจ ของเกษตรกร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนปีที่ปลูกยาง การประกอบอาชีพ แหล่งเงินทุน ขนาดพื้นที่ปลูกยางพารา พื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ จำนวนแรงงานรายได้และรายจ่ายจากการประกอบอาชีพอื่นๆ การรับรู้ข่าวสาร การเข้าเป็นสมาชิกกับ สกย. การเข้ารับฝึกอบรม การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของ สกย. สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม และพันธุ์ยางที่ใช้ปลูก ซึ่งมีจำนวนคำถามทั้งหมด 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกยางพารา ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด คำถามเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน เกณฑ์ในการวัดความรู้ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ทำการให้คะแนนข้อที่ตอบถูกเท่ากับ 1 คะแนน และคะแนนสำหรับข้อที่ผิด 0 คะแนน และ พิจารณาจากค่าร้อยละของคะแนนความรู้ในแต่ละข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ทัศนคติของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพารา เจ้าหน้าที่ สกย. และหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวน 13 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด และลักษณะข้อความที่ทั้งที่เป็นประเพทเห็นด้วยคล้อยตาม (Favorable Statement) ข้อความประเพทไม่เห็นด้วยคล้อยตาม (Unfavorable Statement) โดยให้แสดงความคิดเห็นว่แต่ประเด็นเกษตรกรเห็นด้วยเพียงใดตามมาตรวัด 5 ระดับของ Likert Scale ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การแปลความหมายระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพารา
เจ้าหน้าที่จากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีนำ
ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็น (Weight Mean Score) ในแต่ละประเด็นมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21 - 5.00	คะแนน
เห็นด้วย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41 - 4.20	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61 - 3.40	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81 - 2.60	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.80	คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกร
จำนวน 35 ข้อ โดยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 10 หัวข้อหลัก โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนว่า เกษตรกร
ปฏิบัติตามในเทคโนโลยีตามที่กล่าวมานี้จะได้ 1 คะแนน ถ้าไม่ได้ปฏิบัติตาม ได้ 0 คะแนน โดยมี
คะแนนเต็มทั้งหมด 31 คะแนน ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่ปลูก	มีคะแนน 4 คะแนน
2. การเตรียมพื้นที่ปลูก	มีคะแนน 6 คะแนน
3. การปลูก	มีคะแนน 6 คะแนน
4. การใส่ปุ๋ย	มีคะแนน 3 คะแนน
5. การตัดแต่งกิ่ง	มีคะแนน 4 คะแนน
6. การกำจัดวัชพืช	มีคะแนน 1 คะแนน
7. การปลูกพืชคลุมดิน	มีคะแนน 1 คะแนน
8. การเตรียมสวนยางในหน้าแล้ง	มีคะแนน 1 คะแนน
9. โรคที่สำคัญของยางพารา	มีคะแนน 1 คะแนน
10. แมลงและศัตรูยาง	มีคะแนน 4 คะแนน

ตอนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดอุดรดิตถ์ได้นำเทคโนโลยีการปลูกยางพาราไปปฏิบัติ โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended Question) 20 ข้อ ให้เลือกตอบเกี่ยวกับปัญหาที่ประสบอยู่ในขณะปลูกยางพารา โดยมีหลักเกณฑ์ให้คะแนนว่า ถ้ามีปัญหา จะให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าไม่มีปัญหา ให้คะแนน 0 คะแนน และมีคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) 1 ข้อ ที่เกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์ยางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้วิจัย

ทดสอบแบบสอบถามใน 2 ลักษณะ คือ

1. การตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

การตรวจสอบว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นสามารถวัดได้ตรงตามที่ต้องการและครอบคลุมเขตของเนื้อหาหรือไม่ ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของเทคโนโลยีการปลูกยางพาราจังหวัดอุดรดิตถ์ เพื่อพิจารณาและขอรับคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประเด็นหรือข้อความที่ควรเพิ่มเติมหรือแก้ไข จากนั้นจึงนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ก่อนที่จะนำไปทดสอบต่อไป

2. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปทดลองสัมภาษณ์ประชากรที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับประชากรที่ใช้ศึกษา จำนวน 20 ราย จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ในตอนต้นที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกร ตอนที่ 3 ทักษะคิดของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพารา เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาค่า Reliability Coefficient ตามวิธีการของ Cronbach ปรากฏว่าแบบสัมภาษณ์แต่ละตอนมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha) ดังนี้

ตอนที่ 2 ได้ค่า Alpha = 0.7244

ตอนที่ 3 ได้ค่า Alpha = 0.7357

3.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1.ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ผ่านการอบรมเทคโนโลยีการปลูกยางพาราจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์ยาง ในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์

2.ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมเอกสารสิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัย

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม คะแนนปฏิบัติของเกษตรกร โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างและค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Mean Score) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้านทัศนคติของเกษตรกรต่อการปลูกยางพารา

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลายตัวที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์แบบ Enter เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 14 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความรู้เรื่องเทคโนโลยีการปลูกยางพารา ทัศนคติของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพารา เจ้าหน้าที่สกย. และหน่วยงานที่รับผิดชอบ จำนวนแหล่งเงินทุน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด จำนวนแรงงาน รายได้จากการประกอบอาชีพอื่นๆ รายจ่ายในการลงทุนทำสวนยางพารา จำนวนแหล่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จำนวนครั้งของการเข้ารับฝึกอบรม จำนวนครั้งของการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของสกย. สถานภาพการเป็นผู้นำทางสังคม กับตัวแปรตาม คือ การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกร ในจังหวัดอุตรดิตถ์

5.สถานที่ดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในพื้นที่ 8 อำเภอในจังหวัดอุตรดิตถ์

6.ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ในระยะเวลาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ 6 เดือน คือ เดือนมกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved